

De heer Polderman (SP)

© M. Sablerolle – Gouda

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Over de ingediende moties zullen wij vandaag of morgen stemmen.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 25 juni 2009 over **natuurbeheer**.

De heer **Van der Ham** (D66): Voorzitter. Ik dien de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de minister van mening is dat de provincies verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de ehs, de provincies hiervoor dan ook in de gelegenheid moeten zijn, hun eigen instrumenten te kiezen;

overwegende dat de indieners er niet aan twijfelen dat provinciale bestuurders kunnen inschatten hoe ze om moeten gaan met draagvlak;

overwegende dat het doel van de ecologische hoofdstructuur – behoud van biodiversiteit door het creëren van een robuust netwerk van natuur – niet ter discussie staat;

overwegende dat de kans dat de provincies gezamenlijk voor de midterm review de 10% onteigening overschrijden volgens de laatste bekende cijfers nihil is;

verzoekt de regering, de provincies de vrijheid te geven om volledige schadeloosstelling, onder onteigeningsdruk of eventueel middels juridische onteigening, als instrument in te zetten in gebieden waar het grootste deel van de hectares is verworven en/of gebieden onder

grote verstedelijkingsdruk met een geringe grondmobiliteit, ook als zij daarbij de 10% overschrijden;

verzoekt de regering voorts, bij de midterm review (dan wel eerder als de cijfers in september daartoe aanleiding geven) te bezien hoe vaak het instrument onteigening gemiddeld is ingezet en of, gelet op de realisatie van de grondverwerving tot dan toe, de nog te realiseren grondverwerving en de termijnen van realisatie van de desbetreffende beleidsdoelen worden gehaald en indien noodzakelijk dan tot nieuwe afspraken te komen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Van der Ham en Peters. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 34 (30825).

De heer **Polderman** (SP): Voorzitter. Ik dien de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de ambities voor het afronden van de ecologische hoofdstructuur (ehs) in 2018 ongewijzigd zijn, maar dat er in de concrete uitvoering van die ambities forse stagnatie is;

van mening dat naast de discussie over de grondverwerving er ook achterstand is met de planologische bescherming zoals die vastgelegd moet zijn in gemeentelijke bestemmingsplannen;

verzoekt de regering, tegelijk met de zogenaamde nulmeting op kaart die in het kader van de ILG-afspraken met de provincies de Kamer reeds is toegezegd, ook informatie te verschaffen over welke gemeentes wel en welke nog niet in hun bestemmingsplannen de ehs hebben vastgelegd,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Polderman. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 35 (30825).

Mevrouw **Snijder-Hazelhoff** (VVD): Voorzitter. Ik dien de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

Snijder-Hazelhoff

overwegende dat bij het definitieve besluit over de aanleg van de ehs de verwerving op basis van vrijwilligheid uitgangspunt en afspraak is geweest;

overwegende dat dit uitgangspunt op basis waarvan eenieder instemming heeft verleend aan de aanleg van de ehs, gerespecteerd dient te worden;

overwegende dat in het gehele proces om de ehs te kunnen vervolmaken, er soms ook moeilijk te verwerven gronden nodig zijn en het daarvoor in bepaalde gevallen noodzakelijk is om tot onteigening over te gaan;

concluderende dat voor deze moeizaam te verwerven gronden is afgesproken dat deze met een maximum van 10% onteigend mogen worden;

verzoekt de regering om zich rekenschap te geven van voornoemde afspraken op basis waarvan de ehs kon worden aangelegd en alleen in uitzonderlijke gevallen over te gaan tot onteigening, waarbij een maximum van 10% wordt gehanteerd,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Snijder-Hazelhoff. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 36 (30825).

De heer **Pieper** (CDA): Voorzitter. Ik dien twee moties in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat draagvlak ter realisatie van de ehs noodzakelijk was, is en blijft;

overwegende dat in de jaren negentig duidelijke afspraken zijn gemaakt dat de ehs alleen op vrijwillige basis zou kunnen worden gerealiseerd;

spreekt uit dat geen sprake kan zijn van (gedwongen) onteigening ten behoeve van de realisatie van de ehs, en dat bij vrijwillige verwerving sprake dient te zijn van volledige schadeloosstelling,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Pieper. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 37 (30825).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat particuliere historische buitenplaatsen een onderdeel vormen van het Nederlands cultureel erfgoed;

overwegende dat de LNV-subsidieregeling voor particuliere historische buitenplaatsen wordt stopgezet met ingang van 2010;

van mening dat modernisering en integratie van de drie regelingen voor historische buitenplaatsen via het BRIM van het ministerie van OCW een goede zaak is;

verzoekt de regering, een volwaardige effectieve subsidieregeling onderhoud en behoud van historische buitenplaatsen te ontwikkelen, welke vanaf 2011 de oude regelingen vervangt en de huidige LNV-subsidieregeling voor historische buitenplaatsen te handhaven tot en met 2010, en hiervoor binnen de LNV-begroting budget te zoeken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Pieper. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 38 (30825).

Mevrouw **Peters** (GroenLinks): Voorzitter. Ik dien twee moties in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat er onduidelijkheid bestaat over het aantal resterende hectaren te verwerven natuurgebieden om de doelstellingen voor de ecologische hoofdstructuur in 2015 te halen;

verzoekt de regering, de resterende verwervingsdoelstelling voor Prinsjesdag aan de Kamer te sturen met daarbij een plan van aanpak voor de realisering ervan,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Peters, Ouwehand, Jacobi, Van der Ham en Polderman.

Zij krijgt nr. 39 (30825).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de minister heeft toegezegd, de midterm review van het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) voor het einde van 2010 aan de Kamer te sturen;

Peters

overwegende dat het ILG in het jaar 2014 afloopt;

overwegende dat bij een eventuele achterstand in de realisering van de doelstellingen voor de ecologische hoofdstructuur het wenselijk kan zijn, de ILG financieel bij te sturen;

verzoekt de regering, de midterm review ILG voor de behandeling van de LNV-begroting voor 2011 aan de Kamer te sturen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Peters, Ouwehand, Jacobi, Van der Ham en Polderman. Zij krijgt nr. 40 (30825).

Mevrouw **Jacobi** (PvdA): Voorzitter. Ik dien drie moties in over natuurbeheer.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat:

- de natuur nog steeds in kwaliteit achteruitgaat door versnippering en ongunstige milieukwaliteit;
- ontsnippering een effectief middel is gebleken om verslechtering tegen te gaan en de natuur toekomstbestendig te maken;
- dat uitvoering van de ehs vertraging heeft opgelopen, maar de afgesproken datum van afronding in 2018 overeind moet blijven;
- inrichting de milieukwaliteit van natuurgebieden verbetert;

van mening dat:

- versnelling van de uitvoering dringend gewenst is;
- het kabinet bij deze versnelling als eindverantwoordelijke een grote rol heeft;
- bijtijds moet worden toegewerkt naar een programmatische aanpak die waar nodig tot versnelling en synergie leidt;

verzoekt de regering:

- een programmatische aanpak op te zetten, bijvoorbeeld met behulp van Rijk, provincies, terreinbeherende organisaties en agrarische vertegenwoordigers;
- in deze programmatische aanpak de volgende vragen te beantwoorden en knelpunten aan te pakken: tempo-versnelling in de afronding, waaronder helderheid over schadeloosstelling, verplaatsingsregeling en bedrijfsbeëindigingsregeling/stakingsregeling, ruilgronden sneller en beter inzetten, inventarisatie afrondingsaankopen afspreken, aanpakken van financiële knelpunten zoals lenen bij Groenfonds, lenen bij provincies onderling en onnutte ruilgrond van DLG verkopen en benutten voor ehs-verwerving;
- te zorgen dat bij de midterm review de resultaten van deze aanpak bekend zijn en zo nodig ingezet kunnen worden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Jacobi. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund. Zij krijgt nr. 41 (30825).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de inrichting en realisatie van een aantal natuurgebieden ernstig is vertraagd in afwachting van de aankoop van de laatste hectares;

overwegende dat de uitvoering van de ecologische hoofdstructuur vertraging heeft opgelopen en dat alles op alles gezet moet worden om de voor 2018 afgesproken afronding te halen;

van mening dat door het versneld aankopen van de laatste hectares die nodig zijn voor afronden en daadwerkelijk realiseren van deze natuurgebieden, deze gebieden versneld ingericht kunnen worden en dat dan behalve aan kwalitatief hoogwaardige natuur er ook een impuls wordt gegeven aan de werkgelegenheid;

overwegende dat op deze manier mensen eerder van de natuur kunnen genieten;

verzoekt de regering, een eerste versnelling van de realisatie van natuur te realiseren door voor zeven gebieden: Dwingelerveld (Drenthe), Springendal (Overijssel), Drents-Friese Wold (Friesland), Park Lingezegen (Gelderland), De Peel (Noord-Brabant), Plan Tureluur (Zeeland), Polder Stein (Zuid-Holland), naast de DLG een gebiedsregisseur in te zetten die met deskundigheid en gezag ingeroepen kan worden bij verplaatsing, uitkoop en onteigening, en zich inzet voor grondverwerving om deze gebieden in de komende twee jaar te realiseren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Jacobi. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund. Zij krijgt nr. 42 (30825).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de Kamer in het AO van de commissie voor LNV van 28 januari jongstleden de minister erop heeft gewezen dat de ondersteuning van de instandhouding van de van rijkswege beschermde historische tuinen en parken een rijksverantwoordelijkheid is;

overwegende dat de Kamer in dit AO de minister heeft

Jacobi

verzoekt, in overleg met de Stichting tot behoud van Particuliere Historische Buitenplaatsen (PHB) het huidige subsidiemodel tegen het licht te houden;

overwegende dat de Stichting tot behoud van Particuliere Historische Buitenplaatsen bereid is tot constructief overleg met LNV en daartoe diverse pogingen heeft gedaan, maar dat dit niet tot resultaat heeft geleid;

overwegende dat de LNV-subsidie onderdeel is van een stelsel van samenhangende regelingen van de ministeries van LNV, OCW en Financiën en dat dit stelsel op bestuurlijk maatwerk berust en in de praktijk zodanig effectief is gebleken dat het Nederlandse stelsel als voorbeeld heeft gediend voor andere Europese lidstaten;

overwegende dat de Stichting tot behoud van Particuliere Historische Buitenplaatsen formeel in de huidige subsidieregeling wordt genoemd als uitvoerder van de regelingen;

overwegende dat alle buitenplaatsen die subsidie ontvangen, zijn aangesloten bij de Stichting tot behoud van Particuliere Historische Buitenplaatsen;

overwegende dat met de voorgestelde integratie van de huidige subsidieregeling in het Besluit Rijkssubsidiëring Instandhouding Monumenten de subsidiëring van structureel onderhoud van groene elementen dreigt te vervallen en eigenaren van historische buitenplaatsen dit nu niet afdoende op alternatieve wijze kunnen ondervangen;

verzoekt de regering, op dit moment geen onomkeerbare besluiten te nemen en de huidige LNV-subsidieregelingen voor onderhoud van beschermde historische buitenplaatsen te handhaven tot 2011, en de Kamer voor de begrotingsbehandeling LNV 2010 te informeren over de voortgang van het overleg,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter: Deze motie is voorgesteld door de leden Jacobi, Snijder-Hazelhoff, Van der Ham, Van der Vlies, Polderman, Peters en Ouwehand.
Zij krijgt nr. 43 (30825).

De heer **Graus** (PVV): Mijnheer de voorzitter. Een punt van orde. De minister zei daarnet iets over mijn motie wat niet juist was en ik mocht mij niet verdedigen vanwege het nog strengere kerstregime dan gisteren, maar ondertussen worden wel dit soort moties toegestaan. Er worden hele testamenten opgelezen. Ik vind het eigenlijk niet eerlijk wat hier gebeurt. Ik wil mijn motie van drie regels verdedigen, omdat de minister iets zei wat helemaal niet juist was, en ik krijg die kans niet en ondertussen worden er echt complete boeken opgelezen. Ik vind dat dit niet kan.

De voorzitter: U hebt uw punt gemaakt, maar het staat leden vrij om de tekst van hun eigen motie te kiezen.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Voorzitter. Ik zal proberen rap te spreken.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat (tijdige) realisatie van de ecologische hoofdstructuur (ehs) in verschillende provincies onmogelijk blijkt, gezien de restricties die zijn gesteld aan het gebruik van het onteigeningsinstrument;

overwegende dat de mogelijkheid tot verevening tussen provincies naar verwachting onvoldoende soelaas biedt;

verzoekt de regering, de provincies ruimte te laten om meer dan 10% van de aan te kopen grond via onteigening te verwerven, wanneer dat nodig is om de ehs daadwerkelijk te kunnen realiseren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter: Deze motie is voorgesteld door de leden Ouwehand, Dibi, Van der Ham en Polderman. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 44 (30825).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat uit de Natuurbalans 2008 blijkt dat tijdige realisatie van de ecologische hoofdstructuur (ehs) niet waarschijnlijk is vanwege stagnatie van de oppervlakte nieuwe ehs de laatste jaren;

constaterende dat de Algemene Rekenkamer in haar rapport "ecologische hoofdstructuur; Terugblik 2009" aangeeft dat een versnelling van het realisatietempo nodig is om de doelen voor 2018 te bereiken;

constaterende dat de regering onderkent dat een tempoversnelling nodig is, maar niet aangeeft hoe zij die versnelling tot stand wil brengen,

verzoekt de regering, in de eerstvolgende rapportage in het kader van het groot project ehs concrete maatregelen op te nemen om de voortgang te bespoedigen en aan te geven welk tijdpad zij daarbij voor ogen heeft,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter: Deze motie is voorgesteld door de leden Ouwehand, Dibi, Van der Ham en Polderman. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 45 (30825).

Minister **Verburg:** Voorzitter. Er zijn twaalf moties ingediend.

De eerste motie is ingediend door heer Van der Ham, mede namens mevrouw Peters. In deze motie op stuk

Verburg

nr. 34 wordt de regering verzocht, "bij de midterm review (dan wel eerder als de cijfers in september daartoe aanleiding geven) te bezien hoe vaak het instrument onteigening gemiddeld is ingezet en of, gelet op de realisatie van de grondverwerving tot dan toe, de nog te realiseren grondverwerving en de termijnen van realisatie van de desbetreffende beleidsdoelen, en indien noodzakelijk dan tot nieuwe afspraken te komen".

Omtrent de 10% onteigening maximaal zijn afspraken gemaakt in ILG-verband. Mocht het zo zijn dat sommige provincies meer nodig hebben en andere minder, dan kan wat mij betreft verevening door de provincies en tussen provincies plaatsvinden. Dat heb ik al eerder aangegeven, ook in de Kamer. Dit vind ik echter een te ontraden motie. Dat doe ik dan ook. De provincies hebben voldoende ruimte. Wij hebben reële afspraken gemaakt en wij zullen die in de midterm review met elkaar ook weer beoordelen.

In de motie op stuk nr. 35 van de heer Polderman wordt de regering verzocht, tegelijk met de zogenaamde nulmeting op kaart die in het kader van de ILG-afspraken met de provincies zijn gemaakt en de Kamer reeds is toegezegd, ook informatie te verschaffen over welke gemeenten wel en welke nog niet in hun bestemmingsplannen de ehs hebben vastgelegd.

Die nulmeting op kaart wordt op dit moment gemaakt. Ik heb de Kamer toegezegd dat zij dit najaar klaar zou zijn. Ik weet dat Alterra onderzoek doet naar de opname van een aantal zaken in het bestemmingsplan. Dat zou iets later kunnen komen, maar dat komt er sowieso aan. Dat maakt deze motie overbodig.

De motie van mevrouw Snijder, waarin zij de regering verzoekt om zich rekenschap te geven van de eerder genoemde afspraken omtrent maximaal 10% onteigening, zie ik als ondersteuning van het beleid. Dit is exact de afspraak die wij hebben gemaakt met de provincies. Dit kan niet vaak genoeg worden onderstreept.

Om die reden ontraad ik de aanneming van de motie van de heer Pieper. Die motie verbiedt de regering, op enig moment tot onteigening over te gaan. Onteigening is echt het uiterste middel, nadat alles is gedaan om tot minnelijke verwerving te komen. Maar soms heb je het onteigeningsinstrument nodig om een gebied compleet te maken. Dat moeten wij er nu niet uithalen; daar krijgt iedereen spijt van.

De motie-Pieper op stuk nr. 38 en de motie-Jacobi c.s. op stuk nr. 43 wil ik graag in onderlinge samenhang beoordelen. Deze moties gaan over de particuliere historische buitenplaatsen. Ik heb er iets langer voor nodig om die te beoordelen, omdat ik recht wil doen aan het belang hiervan. Ik vind dat ten onrechte de indruk bestaat dat ik behoud van de historische buitenplaatsen niet meer financieel zou willen steunen. Ik wil dat namelijk wel. Ik kies ervoor, dat te doen door de subsidie rechtstreeks aan de eigenaren van buitenplaatsen te laten toekomen. Zij kunnen dan zelf beslissen wie het werk uitvoert. Dat kan de Stichting Particuliere Historische Buitenplaatsen (PHB) zijn, maar het kunnen ook andere daartoe uitgeruste organisaties dan wel aannemers of uitvoerders zijn. Ik zie in mijn voorstel grote voordelen voor de landgoedeigenaren. In het BRIM is er sprake van één loket voor de subsidies rood en groen. Men heeft zelf de zeggenschap over de besteding van het budget en er is geen sprake van verplicht lidmaatschap van de Stichting particuliere historische buitenplaatsen. Voor de toekomst van die stichting zie ik

kansen, want de diensten van die stichting kunnen in de markt worden aangeboden. Organisaties die gespecialiseerd zijn in rood onderhoud aan landgoederen doen eigenlijk niets anders. In het algemeen overleg heb ik al toegezegd dat ik met de Stichting particuliere historische buitenplaatsen zal overleggen over een zorgvuldige overgang naar de nieuwe situatie. Er hoeven dus geen overhaaste beslissingen te worden genomen over de toekomst van mensen die nu voor de historische particuliere historische buitenplaatsen werken. De motie die pleit voor de voortzetting van de regeling in de huidige omvang betreft feitelijk het uitgeven van een ongedekte cheque, want er wordt geen budget bijgeleverd. Het financiële tekort dat daardoor ontstaat moet op een andere manier worden gedekt binnen hetzelfde begrotingsartikel. Dat gaat over het beheren van de ecologische hoofdstructuur. Naar de exacte mogelijkheden moet ik nog zoeken, omdat een groot deel van het budget vastligt in het ILG. Ik wil daar niet aankomen. Vanaf 2010 geldt het ook voor het budget voor de financiering van de aanpak ten behoeve van weidevogels. Dit betekent dat ik de aanneming van beide moties met klem ontraad.

In de motie-Peters c.s. wordt de regering verzocht, de resterende verwervingsdoelstelling voor Prinsjesdag naar de Kamer te sturen, met daarbij een plan van aanpak voor de realisering daarvan. Dit is echter aan de provincies. Zij komen in september met hun tussenrapportages. Wij gaan niet op de stoel van de provincies zitten en ik ontraad dan ook de aanneming van deze motie. Ik zeg wel toe dat de vervolgrapportage er in september ligt, zoals wij met de provincies hebben afgesproken.

Ik ontraad de aanneming van de motie-Peters waarin de regering wordt verzocht, de midterm review ILG voor de behandeling van de LNV-begroting voor 2011 naar de Kamer te sturen. In het algemeen overleg heeft mevrouw Peters dit al gevraagd. Ik kan het niet garanderen. Ik wil een voortvarende, maar wel zorgvuldige evaluatie hebben. Ik zet er wel op in om deze voor de behandeling van de begroting rond te hebben, maar ik kan het niet garanderen.

Dan kom ik op de motie-Jacobi op stuk nr. 41, waarin de regering wordt gevraagd om een programmatische aanpak op te zetten, bijvoorbeeld met behulp van Rijk, provincies, terreinbeherende organisaties en agrarische vertegenwoordigers, en om in deze programmatische aanpak de volgende vragen te beantwoorden en knelpunten aan te pakken: tempoversnelling in de afronding, waaronder helderheid over schadeloosstelling, verplaatsingsregeling en bedrijfsbeëindigingsregeling/stakingsregeling, ruilgronden sneller en beter inzetten, inventarisatie afrondingsaankopen, afspreken en aanpakken van financiële knelpunten zoals lenen bij Groenfonds, lenen bij provincies onderling en onnutte ruilgrond van DLG verkopen en benutten voor ehs-verwerving en te zorgen dat bij de midterm review de resultaten van deze aanpak bekend zijn en zo nodig ingezet kunnen worden.

Voorzitter. Ik vind deze motie echt het paard achter de wagen spannen. Ik denk dat het onverstandig is om deze motie aan te nemen, omdat zij volstrekt het doel doorkruist waarmee wij de provincies hebben aangespoord om hun taken en doelstellingen te realiseren. Wat deze motie wil, zou leiden tot meer vergaderen en meer bureaucratie in plaats van het realiseren van doelen. Als

Verburg

ik lid zou zijn van provinciale staten of van het college van gedeputeerde staten, dan zou ik een dergelijke motie bovendien als motie van wantrouwen beschouwen. Dat is de reden waarom ik de aanneming van deze motie ontraad.

Dan kom ik op de motie-Jacobi op stuk nr. 42, waarin de regering wordt verzocht om een eerste versnelling van de realisatie van natuur te realiseren voor zeven gebieden: Dwingelerveld (Drenthe), Springendal (Overijssel), Drents-Friese Wold (Friesland), Park Lingezege (Gelderland), De Peel (Noord-Brabant), Plan Tureluur (Zeeland), Polder Stein (Zuid-Holland); naast de DLG een gebiedsregisseur in te zetten die met deskundigheid en gezag ingeroepen kan worden bij verplaatsing, uitkoop en onteigening, en die zich inzet voor grondwerving, om deze gebieden in de komende twee jaar te realiseren. Voorzitter. Ook met deze motie gaat mevrouw Jacobi op de stoel van de provincies zitten. Wij hebben helder afspraken gemaakt over de verantwoordelijkheden. Die afspraken gaan wij evalueren in de midterm review. Dat is de reden waarom ik nu de aanneming van deze motie ontraad.

Dan kom ik op de motie-Ouwehand c.s. op stuk nr. 44, waarin de regering wordt verzocht om de provincies ruimte te laten om meer dan 10% van de aan te kopen grond via onteigening te verwerven. Ik ontraad de aanneming van deze motie. Ik heb aangegeven dat die 10% een stevige afspraak is, zoals zeer correct verwoord in de motie van de hand van mevrouw Snijder-Hazelhoff. Ik heb aangegeven dat provincies eventueel onderling kunnen verevenen, maar ik ga niet de deur van de knip halen, want dan vind ik de effecten niet te overzien en zeker onwenselijk.

Dan kom ik op de motie-Ouwehand c.s. op stuk nr. 45, die mede namens de heer Dibi, de heer Van der Ham en de heer Polderman is ingediend. In die motie wordt de regering verzocht om in de eerstvolgende rapportage in het kader van het groot project ehs concrete maatregelen op te nemen om de voortgang te bespoedigen en aan te geven welk tijdspad zij daarbij voor ogen heeft. Voorzitter. Wij hebben heldere afspraken gemaakt over de voortgangsinformatie in het kader van het groot project ehs. Ik herinner mij uw rapporteurs daarbij, de heer Waalkens en de mevrouw Snijder. Ik zou het niet verantwoord vinden om die afspraken nu open te breken. Wel lijkt het mij goed om dit soort zaken bij de midterm review van volgend jaar te betrekken, maar ik zou nu de aanneming van deze motie willen ontraden.

Voorzitter. Daarmee ben ik aan het einde gekomen van mijn reactie op deze moties.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, over de ingediende moties vandaag of morgen te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 10 juni 2009 over de **nationale invulling van het Health Checkakkoord**.

De heer **Cramer** (ChristenUnie): Voorzitter. Ik dien de volgende moties in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat vermaatschappelijking van het gemeenschappelijk landbouwbeleid gewenst is om diensten die niet via de markt worden betaald, te kunnen ondersteunen en legitimatie voor inkomenssteun te versterken;

constaterende dat het kabinet hiervoor een aanzet gaf in de toekomstvisie voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid (de Houtskoolschets), maar in de Nederlandse invulling van de health check slechts beperkt gebruik maakt van de mogelijkheden voor vermaatschappelijking, bijvoorbeeld via artikel 45 en/of artikel 69, lid 1, van Verordening 73/2009;

van mening dat het van belang is om ervaring op te doen met beloning van maatschappelijke diensten alvorens dit als standaardsysteem wordt ingevoerd en dit voornemen op uitvoerbaarheid en inkomensgevolgen te kunnen beoordelen en dat de mogelijkheden die de health check daarvoor biedt, ingezet dienen te worden;

verzoekt de regering, een systeem van beloning van maatschappelijke diensten uit te werken en onderzoek te doen naar de inkomensgevolgen hiervan voor verschillende typen landbouwers in verschillende typen waardevolle gebieden, actoren in het landelijk gebied hierbij te betrekken en maart 2010 aan de Kamer voor te leggen, zodat bij het eerstvolgende herzieningsmoment volgens artikel 45, lid 1, en artikel 68, lid 8, werkelijk stappen gezet kunnen worden richting vermaatschappelijking, met gebruikmaking van artikel 69, lid 1, van Verordening 73/2009;

verzoekt de regering tevens om een pilot te starten, bijvoorbeeld in Laag Holland, om ervaring op te doen met de beloning van maatschappelijke diensten in een waardevol gebied,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Cramer en Waalkens. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 75 (28625).

Motie

De Kamer,